

Europees Jaar van de ontwikkeling 2015

Standpuntnota – maart 2015

onze wereld
onze waardigheid
onze toekomst

"Communicatie is natuurlijk belangrijk, maar het welslagen van dit Jaar moet gerelateerd worden aan concrete resultaten. Dit wordt bereikt door nieuwe mensen te ontmoeten, een daadwerkelijke dialoog aan te moedigen en realistisch te zijn over wat bereikt kan en moet worden."

Andris Gobiņš, rapporteur voor het EESC-advies
"Europees jaar van de ontwikkeling (2015)"*

Inleiding

Dit is een belangrijk jaar voor ontwikkelingskwesties. De millennium-doelstellingen voor ontwikkeling (MDG)¹ worden geëvalueerd, terwijl de algemene vergadering van de VN in september naar verwachting nieuwe doelen voor de periode na 2015 zal bepalen. Verder zal de conferentie over klimaatverandering van de COP21² in december trachten een wettelijk bindende internationale overeenkomst te bereiken.

Nationale ngo's, partners uit de particuliere sector en internationale organisaties zijn de aangewezen organen om de lokale gemeenschap in te lichten over deze op handen zijnde besluiten die voor iedereen gevolgen zullen hebben en zij kunnen indien nodig de aanzet tot verandering geven.

Daarom hebben maatschappelijke organisaties er diverse jaren voor geijverd om van 2015 een speciaal Europees Jaar voor Ontwikkeling te maken (EYD2015)³. Het idee voor EYD2015 is afkomstig van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC), in samenwerking met Concord⁴, de Europese confederatie van ngo's voor hulp en ontwikkeling, met flinke steun van de Europese Commissie, het Europees Parlement en het Comité van de Regio's.

Ondanks de huidige economische crisis blijft de steun voor ontwikkeling in de hele EU hoog: volgens een recente Eurobarometer-enquête⁵ vindt circa 83% van de EU-burgers dat Europa ontwikkelingslanden moet blijven helpen. Niettemin is het nu de eerste keer dat de externe dimensie van de EU de hoofdrol speelt als onderwerp van een Europees themajaar.

Wat de EU doet

In reactie op het gezamenlijke initiatief van maatschappelijke organisaties en het EESC om van 2015 het Europees jaar voor ontwikkeling te maken heeft de Commissie een voorstel⁶ goedgekeurd dat op enkele plaatsen is aangepast (in de titel werd bijv. "van" vervangen door "voor" en de nadruk kwam meer te liggen op

ontmoetingen met mensen, zoals het EESC bepleitte). Commissievoorzitter Juncker lanceerde EYD2015 officieel op 9 januari tijdens een openingsceremonie op hoog niveau in Riga, onder het motto "Our world, our dignity, our future".

Voor EYD2015 staan op Europees, nationaal, regionaal en lokaal niveau heel wat evenementen op stapel, met een brede reeks van creatieve deelnamemogelijkheden in alle lidstaten. Belangrijke spelers op nationaal niveau zijn verenigingen van ngo's, die gecoördineerd worden door Concord en de leden daarvan. Elke maand van het jaar heeft een speciaal thema: in januari lag de nadruk op Europa's positie in de wereld, in februari op onderwijs, terwijl in maart genderkwesties centraal stonden. Het Jaar is ook een gelegenheid om Europa's rol als 's werelds grootste verlener van officiële ontwikkelingshulp te benadrukken.

Standpunt van het EESC

Op 18 september 2013 raadpleegde het Europees Parlement het EESC over EYD2015. Het advies van het Comité⁷ werd op 10 december 2013 met 144 stemmen vóór en 2 stemmen tegen, bij 1 onthouding, goedgekeurd.

Het EESC, dat zich om te beginnen sterk maakte voor een Europese Jaar voor Ontwikkeling, heeft het jaar steeds beschouwd als een optie om meer stakeholders bij ontwikkelingskwesties te betrekken, bijv. uit de particuliere sector. Door de particuliere sector en maatschappelijke organisaties, inclusief vakbonden, consumenten-, landbouw- en milieuorganisaties en EU-instellingen en nationale regeringen bijeen te brengen, kan er concreet actie worden ondernomen.

Het advies uit 2013 was verheugd over het voornemen van de Commissie om flink te investeren om van het jaar een succes te maken, hoewel het EESC bezorgd was dat slechts een klein deel van de subsidie uitgetrokken was voor de inbreng en activiteiten van maatschappelijke organisaties. Het EESC is altijd voor een decentrale aanpak geweest, met taskforces op nationaal niveau, die de situatie in de betreffende lidstaat het beste kennen. Volgens het advies is dit de doeltreffendste manier om tastbare en duurzame resultaten te bereiken, waarbij goede coördinatie vitaal is om het welslagen van het jaar te waarborgen.

Tot slot riep het Comité spelers in andere regio's van de wereld op om het idee voor een Jaar voor Ontwikkeling 2015 te steunen om het evenement mondiaal zoveel mogelijk weerklank te verschaffen.

1. <http://www.un.org/millenniumgoals/>
2. <http://unfccc.int/2860.php>
3. <https://europa.eu/eyd2015/en>
4. <http://www.concordeurope.org/>
5. http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_439_420_en.htm
6. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0509:FIN:NL:PDF>
7. <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.lex-opinions.29673>

Aanbevelingen van het EESC

Terwijl Europese jaren belangrijk zijn voor de bevordering van communicatie, het kweken van besef en de aanmoediging van de actieve inbreng van burgers, gaat het bij EYD2015 vooral om het bereiken van concrete resultaten. De activiteiten van maatschappelijke organisaties moeten daarom tijdens het jaar op de voorgrond staan en zouden de meeste steun moeten krijgen. De uitgaven voor dure campagnes van PR-ondernemingen moeten dus tot een absoluut minimum beperkt blijven.

Maatschappelijke organisaties spelen een doorslaggevende rol bij de werving van fondsen en de uitvoering van ontwikkelingsmaatregelen, maar ook in de politieke afwikkeling daarvan. Dit geldt met name voor jongeren, die over het algemeen via sociale en andere media nauwer verbonden zijn met het gebeuren in de hele wereld en zich meer bewust zijn van de dringende problemen die zij – als onze toekomstige leiders – zullen moeten oplossen.

Aandacht zou ook uit moeten gaan naar de rol van de particuliere sector, zoals opgemerkt in een ander recent EESC-advies over de betrokkenheid van de particuliere sector bij het ontwikkelingskader voor na 2015⁸. Het EESC zou graag zien dat Europa's ervaring met de steun aan het mkb op een gerichte en relevante wijze wordt overgeheveld naar ontwikkelingslanden. Bijzondere aandacht verdienen de burgers in lidstaten die niet kunnen bogen op een lange traditie van ontwikkelingssamenwerking.

Doeltreffende actie is volgens het EESC mogelijk door samenwerking met sociale partners en geïnteresseerde ngo's. Het uiteindelijke resultaat is duurzame economische, sociale en milieugroei in de ontwikkelingslanden, die zal bijdragen tot armoedebestrijding en inclusieve groei mogelijk zal maken.

Het EESC heeft aanbevolen dat het Jaar zich vooral moet richten op de meest duurzame en relevante aspecten van ontwikkelingssamenwerking. Dit weerspiegelt de achterliggende ambitie van het Comité om te werken aan concrete en duurzame resultaten. Tot deze aspecten behoren internationale solidariteit en gerechtigheid, samenhang binnen het ontwikkelingsbeleid, duurzame ontwikkelingsdoelstellingen, mondiale collectieve goederen en uitdagingen en de rol van de burgers van Europa als consumenten en actoren in een globale economie. Al te beperkte kwesties en verwickelingen tussen geldschietters en begunstigten mogen daarom geen voorrang krijgen, aldus het EESC.

Voor de organisatie pleit het EESC sterk voor de oprichting van een brede en inclusieve alliantie van maatschappelijke organisaties die het Europees Jaar kunnen plannen en uitvoeren. In zijn advies wijst het EESC erop dat het succes van voorgaande Europese Jaren te danken was aan de nauwe samenwerking tussen instellingen van de EU en maatschappelijke organisaties, zowel op nationaal als op EU-niveau. Dit geldt uitdrukkelijk voor het Europees Jaar voor ontwikkeling.

"Ieder van ons kan bijdragen aan een betere en rechtvaardiger wereld in onze rol van consumenten, politieke actoren, enz. Iedere organisatie, onderneming of vakbond kan synergie creëren en de link leggen naar ontwikkelingskwesties. Laten we samen van het Europees Jaar voor Ontwikkeling een succes maken!"

Andris Gobiņš, rapporteur voor het EESC-advies "Europees jaar van de ontwikkeling (2015)"*

* De aanduiding van het jaar is veranderd van "Europees Jaar van Ontwikkeling" in "Europees Jaar voor Ontwikkeling", op voorstel van het Europees Parlement en het Europees Economisch en Sociaal Comité.

Meer informatie

EESC-advies: <http://www.eesc.europa.eu/?i=portal.en.rex-opinions.29673>

Homepage Europees Jaar voor ontwikkeling: <https://europa.eu/eyd2015/en>

Concord: <http://www.concordeurope.org/index.php>

Speciale Eurobarometer: http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_439_420_en.htm

Commissievoorstel aan het Parlement en de Raad: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2013:0509:FIN:NL:PDF>

Besluit van het Europees Parlement en de Raad over het Europees Jaar van de ontwikkeling:
<http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&t=PDF&f=PE+43+2014+REV+2>

8. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=C:2014:067:0001:0005:NL:PDF>